

หลักสูตรฝึกอบรมโครงการอบรมการบริหารจัดการและลดขยะในครัวเรือนเพื่อความยั่งยืน จำนวน...3...ชั่วโมง (กลุ่มพานทอง)

ความเป็นมา

ปัญหาขยะมูลฝอยในครัวเรือน โดยเฉพาะขวดพลาสติก เป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวที่เกิดขึ้นทุกวันและส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยในชุมชน สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการขาดระบบการคัดแยกและการจัดเก็บขยะ ตั้งแต่ต้นทางที่ถูกต้อง ประกอบกับถุงพลาสติกแบบทั่วไปมักไม่ออกแบบมาให้ระบายอากาศได้ ส่งผลให้คราบน้ำหรือความชื้นตกค้าง เกิดกลิ่นอับชื้น เป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรค และเชื้อรา นอกจากนี้ การใช้ถุงพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single-use) ในการเก็บรวบรวมขยะ ยังเป็นการสร้างขยะพลาสติกซ้ำซ้อนในชุมชน

จากแนวคิดการจัดการขยะตามหลัก 3Rs และการสร้างนวัตกรรมอย่างง่ายในครัวเรือน พบว่า "ผ้าสี่สีฟ้า" (ผ้าสาธิต) มีคุณสมบัติเด่นคือ โปร่ง ระบายอากาศและความชื้นได้ดีเยี่ยม น้ำหนักเบา และมีความทนทาน นำกลับมาซักใช้ซ้ำได้นาน การนำผ้าสี่สีฟ้ามาดัดเย็บเป็น "ถุงแยกขวดพลาสติกรักษ์โลก" จึงช่วยแก้ปัญหาความอับชื้นและกลิ่นเหม็นสะสม มองเห็นปริมาณขวดด้านในได้สะดวก และช่วยให้กระบวนการคัดแยกขวดพลาสติกเพื่อนำไปรีไซเคิลทำได้ง่ายและเป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น

หลักการของหลักสูตร

ในชีวิตประจำวัน ประชาชนจำนวนมากยังขาดทักษะการคัดแยกขวดพลาสติกอย่างถูกต้องตั้งแต่ต้นทาง และขาดภาชนะบรรจุขยะรีไซเคิลที่เหมาะสม คณะผู้จัดทำจึงเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนา "ทักษะชีวิตในการจัดการสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน" โดยมุ่งเน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายขนาดเล็ก จำนวน 6 คน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการฝึกปฏิบัติจริงแบบเข้าถึงตัว (Hands-on Practice) ทั้งเทคนิคการเตรียมขวดและการตัดเย็บถุงผ้าสี่สีฟ้า และได้รับการแนะนำอย่างใกล้ชิด

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอไทรทอง โดย ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลพานทอง จึงได้จัดทำโครงการหลักสูตร "การบริหารจัดการและลดขยะในครัวเรือนเพื่อความยั่งยืน" ขึ้น โดยยึดหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้:

1. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการปฏิบัติจริง (Action Learning): มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมทุกคน (100%) ได้ลงมือฝึกปฏิบัติการตัดเย็บถุงผ้าสี่สีฟ้า และเรียนรู้เทคนิคการคัดแยกขวดจริง ไม่ใช่เพียงการเรียนรู้ภาคทฤษฎี
2. สร้างความตระหนักและสุขอนามัยในครัวเรือน (Environmental & Sanitary Consciousness): ปลุกฝังการลดขยะตั้งแต่ต้นทาง การจัดการความอับชื้นและกลิ่นไม่พึงประสงค์ในบ้านตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
3. ต่อยอดสู่ครอบครัวและชุมชนยั่งยืน (Family & Community Sustainability): มุ่งหวังให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมนำถุงผ้าสี่สีฟ้าและทักษะการคัดแยกขวดพลาสติกไปใช้ในครัวเรือนของตนเอง ช่วยลดปริมาณขยะ และขยายผลเป็นรายได้เสริม

หรือสร้างชุมชนไร้ขยะอย่างยั่งยืน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการและลดขยะในครัวเรือนตามหลัก 3Rs

2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการตัดเย็บถุงผ้าใส่ขยะพลาสติก และเรียนรู้เทคนิคการจัดการขวดพลาสติก "ล้าง-บีบ-ตาก-ใส่ถุง" อย่างถูกวิธี

เป้าหมาย

ประชาชนในเขตตำบลพานทอง จำนวน 6 คน

ระยะเวลา

14 สิงหาคม 2569

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	การบริหารจัดการและลดขยะในครัวเรือนเพื่อความยั่งยืน	1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะตามหลัก 3Rs และแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการตัดเย็บถุงผ้าใส่ขยะพลาสติก และเทคนิคการคัดแยกขวดพลาสติก	1. ความรู้เรื่องการผลิตขยะในครัวเรือน ปัญหาขยะพลาสติก และคุณสมบัติของผ้าใส่ขยะในการลดความอับชื้น 2. เทคนิคการจัดการขวดพลาสติก "ล้าง-บีบ-ตาก-ใส่ถุง" และปฏิบัติการตัดเย็บถุงผ้าใส่ขยะพลาสติก	1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะ การประยุกต์ใช้ผ้าใส่ขยะลดกลิ่นอับ และการแปรรูปขยะเป็นรายได้ 2. วิทยากรสาธิตและนำผู้เข้าอบรมฝึกปฏิบัติการตัดเย็บถุงผ้าใส่ขยะ การร้อยเชือกหูรูด และฝึกเทคนิคการเตรียมขวดพลาสติกก่อนจัดเก็บ	1 ชั่วโมง	2 ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง การบริหารจัดการและลดขยะในครัวเรือน
2. สื่อ PowerPoint พร้อมภาพประกอบและคลิปสาธิตการตัดแยกขวดพลาสติก
3. วัสดุและอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ (ผ้าลีสีฟ้า, เชือกกรมทำหูรูด, ด้ายเย็บผ้า, เข็ม)
4. แบบประเมินความพึงพอใจและแบบประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมและการทดลองฝึกปฏิบัติการตัดเย็บถุงผ้าลีสีฟ้า
2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ผ่านการฝึกปฏิบัติและเข้าร่วมกิจกรรมตลอดหลักสูตร
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีขึ้นไป

หมายเหตุ หน่วยจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

1. ชื่อโครงการ โครงการอบรมการบริหารจัดการและลดขยะในครัวเรือนเพื่อความยั่งยืน (กลุ่มพานทอง)

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

2.1 ความสอดคล้องกับจุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1. พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

1.1 ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่น เชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและไร้รอยต่อ

3. ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคต สู่การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ

3.2 มุ่งสร้างทักษะที่หลากหลาย (Multi Skill) และความยืดหยุ่น (Resilience) ให้ประชาชนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

6. ขยายโอกาสการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

6.1 ยกระดับ ศก.ระดับตำบล และ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในพื้นที่ห่างไกล ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ที่พร้อมทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน สื่อ อุปกรณ์ และบุคลากร

6.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัย และการเตรียมความพร้อมสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพผ่านพื้นที่กิจกรรมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันระหว่างคนต่างวัย

8. เสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

8.1 พัฒนากลไกความร่วมมือกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ร่วมออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่สะท้อนความต้องการและอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างแท้จริง

2.2 ความสอดคล้องกับกรอบการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง (สกร.)

(ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9)

1) ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต (Life Skills Development)

มุ่งสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการเอาชีวิตรอดที่จำเป็นในการรับมือกับภาวะวิกฤตและเหตุอัคคีภัย ฝึกฝนการควบคุมสติ การประเมินจุดเสี่ยงในบ้าน และการตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอย่างปลอดภัย

2) ด้านการพัฒนาสุขภาวะและความปลอดภัยของชุมชน (Community Safety & Well-being)

ปลูกฝังจิตสำนึกความปลอดภัยและการเฝ้าระวังอัคคีภัยร่วมกันในระดับครัวเรือนและชุมชน เน้นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Active Learning / Hands-on) เพื่อสร้างสมรรถนะที่นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

3. หลักการและเหตุผล

ขยะมูลฝอยในครัวเรือน โดยเฉพาะขวดพลาสติก เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในชุมชน แม้ขวดพลาสติกจะเป็นขยะที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลได้ง่าย แต่คนในชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดระบบการคัดแยกและจัดเก็บที่ถูกสุขอนามัย มักประสบปัญหาขวดพลาสติกส่งกลิ่นอับชื้น เป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค และใช้ถุงพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งในการรวบรวมขวด

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอไทรงาม โดย ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลพานทอง จึงได้จัดโครงการอบรมการบริหารจัดการและลดขยะในครัวเรือนเพื่อความยั่งยืน ขึ้น เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการขยะตามหลัก 3Rs และฝึกปฏิบัติจริงในการตัดเย็บ "ถุงผ้าใส่สีฟ้าแยกขวดพลาสติก" พร้อมเทคนิค "ล้าง-บีบ-ตาก-ใส่ถุง" เพื่อสร้างสุขอนามัยที่ดี ลดปริมาณขยะมูลฝอย และส่งเสริมการสร้างรายได้เสริมในครัวเรือนอย่างยั่งยืน

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการและลดขยะในครัวเรือนตามหลัก 3Rs
2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการตัดเย็บถุงผ้าใส่สีฟ้าแยกขวดพลาสติก และการจัดการขวดพลาสติกอย่างถูกวิธี

5. เป้าหมาย

- ประชาชนในเขตตำบลพานทอง จำนวน 6 คน

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
1. ประชุมวางแผน	- เพื่อวางแผนการจัดทำโครงการพัฒนาชุมชนและสังคม - เพื่อจัดสรรงบประมาณ	- ผู้บริหารและคณะครู สกร.ระดับอำเภอไทรงาม	12 คน	ห้องประชุม สกร.ระดับอำเภอไทรงาม	3 สิงหาคม 2569	
2. จัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้	- เพื่อจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทพื้นที่	- คณะครู สกร.ระดับอำเภอไทรงาม	12 คน	สกร.ระดับอำเภอไทรงาม	4 - 5 สิงหาคม 2569	
3. ประสานงานการดำเนินงาน	- เพื่อติดต่อประสานงานเครือข่ายในพื้นที่ในการดำเนินงาน	- คณะครู สกร.ระดับอำเภอไทรงาม	12 คน	สกร.ระดับอำเภอไทรงาม	4 - 5 สิงหาคม 2569	

10. เครือข่าย

1. ผู้นำชุมชนในเขตตำบลพานทอง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

- การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
- การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

12. ผลลัพธ์ (Out come)

1. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยและการสำรวจจุดเสี่ยงในบ้าน
2. กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้น การเอาตัวรอดจากภาวะวิกฤต และการอพยพหนีไฟ

ไฟ

13. ดัชนีตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย พร้อมทั้งมีทักษะการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นและการเอาตัวรอดในภาวะฉุกเฉิน

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

ร้อยละ 80 ของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจและผ่านการฝึกปฏิบัติการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นอย่างถูกต้อง

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- แบบประเมินความพึงพอใจ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นายณัฐพงศ์ เพียรลี)

ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายธนวิษฐ์ ดาษดา)

ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นางสาววัชรีย์ ดั่งบ้านยาง)

ครู รักษาการในตำแหน่งอำนวยการ สกร. ระดับ.อำเภอไทรทอง

กำหนดการ

โครงการอบรมการบริหารจัดการและลดขยะในครัวเรือนเพื่อความยั่งยืน (พานทอง)

วันที่ 15 สิงหาคม 2569

ณ ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลพานทอง หมู่ที่ 10 ตำบลพานทอง อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร

.....

เวลา 08.00 - 08.30 น.	- ผู้เข้าอบรมลงทะเบียน
เวลา 08.30 - 09.00 น.	- พิธีเปิดการอบรม
เวลา 09.00 - 12.00 น.	- การบรรยาย ปัญหาขยะในครัวเรือนและการจัดการขยะตามหลัก 3Rs
คุณสมบัติของ "ผ้าลีสีฟ้า" ในการลดความอับชื้นและกลิ่นเหม็นสะสม
การคัดแยกขวดพลาสติกเพื่อสร้างรายได้และเสริมสร้างเศรษฐกิจพอเพียง
ในครัวเรือน
ฝึกปฏิบัติการ (Workshop)
การเย็บประกอบถุงและการพับขอบเย็บช่องร้อยเชือก
การร้อยเชือกกรมทำหูตุลึงผ้าลีสีฟ้าแยกขวดพลาสติก
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปผลการปฏิบัติงาน และซักถามข้อสงสัย
โดยนางสาวสุภาคิณี บุญนิตี

หมายเหตุ กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

